

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v torek, dne 30. avgusta 1932.

Štev. 99.

Za preureditev mlinskega pavšala!

(Dopis iz mlinarskih krogov.)

Mlinarji smo v svojem obratovanju v zadnjem času težko ovirani. Najpreje nas je težil žitni režim, ki je povzročal nam na periferiji občutno škodo s tem, da je bila pri nas kontrola glede izvajanja tako učinkovita, da se v naše mline dohajajoče žito ni moglo odtegniti razmeroma visokemu doplačilu. Nasprotno pa so dohajale k nam od konkurenčnih mlinov ponudbe, ki so jasno kazale, da v ponujenih cenah ne more biti vkalkulirano doplačilo in da so se dotični mlini na katerikoli način znali ogniti plačilo doplačila. Nudila se je pri nas en gros moka po ceni, po kateri jo naši mlini tudi v primeru, da bi se odrekli vsakemu zaslužku, niso mogli dati. Položaj je postajal vedno težavnejši in za naše mline opasnejši. Splošno smo torej smatrali za izdatno izboljšanje, ko se je ukinilo pobiranje doplačila in uvedel mlinski pavšal. Vendar pa je tudi pobiranje mlinskega pavšala kmalu pokazalo, da je težko izvedljivo in da ni v interesu naših mlinov. Najprvo je dala uvrstitev mlinov veliko povoda za pritožbe. Mlini so se uvrstili v posamezne kategorije po zunanjih znakih, ki niti iz daleka niso ustrezali tehnični kapaciteti. Na pritožbe mlinarjev so se napake, ki so nastale pri uvrstitvi sicer popravile potom komisij, vendar smo bili ves čas v negotovosti in še danes ne vemo, kdaj bomo dobili povrnjeno to, kar smo preveč plačali. Poleg tega je pa glavna težava za nas obstojala v tem, da se ni delala razlika med mlini, ki meljejo za merico in mlini, ki meljejo za trgovino. Ta težava je bila pri nas posebno občutna, saj je večina naših mlinov mešanih, to je takih, da meljejo za merico in za trgovino hkratu. Še večja težava pa obstoja v tem, da se mlinski pavšal pobira po tehnični kapaciteti, to je od količine, katero bi mogel mlin zmleti, če bi bil polno zaposlen. Naši mlini so letos slabo zaposleni. Večina izrablja samo neznaten del tehnične kapacitete. Lahko se reče, da vsi naši mlini niso izrabljali niti polnih 30% svoje kapacitete, dočim so plačevali pavšal od polnih 100%. Naravno je bil torej pavšal za naše mline napram mlinom izven naše banovine, ki izrabljajo polno kapaciteto, izdatno višji. S tem je konkurenčna zmožnost naših mlinov izdatno zmanjšana in je razumljivo, da smo ob vsaki dani priliki zahtevali in stremeli za tem, da se konkurenčni pogoji v tem pogledu izenačijo, če se mlinski pavšal že ne more ukiniti.

Prizadevanje mlinov — kakor vse kaže — bo v tej smeri uspelo s tem, da se namerava pobiranje mlinske takse v obče ukiniti. Z ozirom na to, da se finančna uprava donosu iz tega vira v sedanjih kritičnih časih ne more odreči, je pričakovati, da se bo mlinski pavšal v smislu želj večine interesentov nadomestil s primernim povišanjem prometnega davka. Upošteva težave, katere smo prestali mlinarji z mlinskim pavšalom, moram na tem mestu samo pozdraviti tozadevno prizadevanje naših mlinarskih organizacij z željo, da bi se pobiranje mlinskega pavšala čimprej nadomestilo s prometnim davkom, obenem pa skrbelo, da se bo pobiranje nadomestila enakomerno izvedlo, da bodo res podani enaki konkurenčni pogoji, ki so predpogoj za vsako pošteno kupčijo. J.

Kdor ne podpira svojega glasila, zaničuje samega sebe in škodi skupnim interesom trgovstva.

Narodno gospodarstvo v 2. tromesečju v letu 1932.

Zakon o Narodni banki predpisuje, da mora njen guverner podati ob vsakem tromesečju podrobno poročilo o stanju narodnega gospodarstva. V smislu tega zakona je sedaj podal guverner Bajloni poročilo o našem gospodarstvu v 2. tromesečju. Med drugim pravi poročilo:

Splošen pregled.

Drugo tromesečje (od aprila do junija) pomeni za naše gospodarstvo prehodno dobo. Po zimskem zatišju se razvija v kmetijstvu zelo živahna delavnost, ki preide šele po žetvi tudi na druge panoge narodnega gospodarstva. Tudi v 2. tromesečju 1932. je ostal položaj našega gospodarstva v glavnem neizpremenjen, le da so dolgotrajna zima in ponekod povodnji zadržale kmetijska dela. Kakor hitro pa se je vreme spremenilo, je kmetovalec s podvojenim delom zamujeno nadomestil in dodelal zemljo skoraj v istem obsegu ko lani.

Dočim je torej vladala v 2. tromesečju v kmetijstvu živahna delavnost, pa so ostale druge panoge gospodarstva in ta zastoj bo trajal, dokler ne bo žetev prišla na trg. Istočasno je vse naše gospodarstvo trpelo vse tromesečje od silnega pritiska svetovne gospodarske krize, ki pa vsled slabe zveze naše države s svetovnim gospodarstvom vseeno ni pri nas tako uničujoče delovala ko drugod.

Upliv razrvanih razmer v svetovnem gospodarstvu se najbolj vidi v zmanjšanju naše zunanje trgovine, ki je v 2. tromesečju letošnjega leta komaj dosegla 38,4 odstotkov od zunanje trgovine v 2. tromesečju l. 1929. To zmanjšanje trgovine so najbolj občutile one panoge našega narodnega gospodarstva, ki so v glavnem organizirane za izmenjavo blaga s tujino.

Kar se tiče notranje trgovine, se more konstatirati, da je bila na nekoliko nižji stopnji ko lani. Železniški promet se je zmanjšal za 10,6 odstotkov, produkcija pa za 4 odstotke. Nezaposlenost je bila sicer večja ko v istem času v letu 1931., vendar pa se je v primeru z zimskimi meseci zmanjšala.

Poslovanje Narodne banke.

Kovinska podloga se je v 2. tromesečju dvignila od 1.955 na 1.980, torej za 25 milijonov dinarjev. To povečanje izhaja izključno od povečanja deviznih zalog, ker je ostala zlata podloga čisto enaka.

Posojila na menice so znašala koncem 1. tromesečja 1928 milijonov in so se koncem drugega povečala za 8 milijonov in dosegla maja meseca najvišjo vsoto, ki je bila do tedaj zabeležena. Lombardska po-

Posledice ottawske konference

Anglija bo odpovedala trgovinske pogodbe

Londonski listi živahno komentirajo uradno poročilo o rezultatih konference v Ottawi, ki je bilo objavljeno po seji vlade, na kateri so angleški delegatje podali obširno poročilo o konferenci in doseženih sporazumih. Listi danes sodijo, da so ti rezultati zares zadovoljivi ter napovedujejo, da se bodo v kratkem pričela med delegacijami Velike Britanije in drugih držav, ki so zainteresirane na britskih tržiščih, pogajanja o novih trgovinskih sporazumih, ki bodo v skladu s sklepi imperijske gospodarske konference. »Times« trdijo, da bo uspešni zaključek konference v Ottawi gotovo dobro vplival tudi na svetovno gospodarsko konferenco. Vsekakor pa bo ojačil tendenco po obnovi svetovnega gospodarstva. »Morningpost« meni, da bo prva posledica rezultatov v Ottawi ta, da se bodo odpovedale angleške trgovinske pogodbe z različnimi državami, predvsem s sovjetsko Rusijo.

V izjavi, ki jo je Lloyd George dal »Manchester Guardianu«, pravi ta liberalni državnik, da bodo sklepi ottawske konference imeli hude posledice za Anglijo in

sojila so se povišala za 103 milijone in so znašala dne 30. junija 356 milijonov.

Obtok bankovcev je znašal 1. aprila 4.824 milijonov in je znašal koncem junija 4.933 milijonov. Obrestna mera je ostala neizpremenjena na višini 7 in pol, lombardska pa na 9 odstotkov.

Denarni trg

Nenormalno stanje, ki se opaža na vseh svetovnih denarnih trgih, je prevladovalo tudi na našem trgu. Na eni strani padajo vloge v denarne zavode, dočim so banke znižale obrestno mero na vloge od 6 na 5, odnosno od 3 na 2 in pol odstotka, to je na najnižjo stopnjo, ki je bila pri nas zabeležena. Obseg transakcij izven denarnega trga se je povečal, ni pa mogoče niti njegove približne višine. Vse kaže, da je naš denarni trg v nekakem prehodnem stanju. Tečaji tujih valut so ostali v glavnem neizpremenjeni.

Hranilne vloge so padle v 2. tromesečju od 11'87 milijard na 11'02. Vloge na tekoči račun so nekaj narasle in sicer od 1.078 na 1.119 milijonov. Skupno so tuja sredstva bank padla od 6.015 na 5.620 milijonov Din.

Stanje industrijske produkcije se je zlasti poslabšalo v onih industrijah, ki delajo za izvoz, dočim se je stanje onih, ki delajo za domači trg, nekaj poboljšalo. Zelo pa so se poslabšale razmere na domačem lesnem trgu. Izvoz lesa je padel v primeru z letom 1931 za 53,8, v primeru z letom 1928 pa celo za 71 odstotkov. Izvoz v Grčijo je sploh prenehal. Zelo občutna je konkurenca ruskega in rumunskega lesa. Dvignil pa se je doma konsum lesa.

Železniški promet je v primeru z lanskim letom padel za 10,6 odstotkov, pomorski pa za 12,28 odstotkov in rečni promet državnih rečne plovbe za 10,6 odstotkov.

Tudi razmere v trgovini so se poslabšale. Število konkurzov je naraslo na 197 napram 127 lani v istem tromesečju, prisilnih poravnjav pa na 290 proti 210. Borzni promet je znašal v 2. tromesečju lani še 1.282,2 milijonov Din, v 1. tromesečju letos še samo 624 in v letošnjem II. tromesečju celo samo 160,4 milijone dinarjev. Od te vsote odpade na devize 111,5, na efekte pa 48,9 milijonov dinarjev. Pač pa je vsled ukinitve žitnega režima narasel promet na blagovnih borzah in sicer od 61,7 (v I. tromesečju) na 87,6 milijonov dinarjev.

Privilegirana agrarna banka izkazuje zmanjšanje hipotekarnih posojil od 489 na 488 ter zvišanje zadružnih posojil od 243 na 253 milijonov dinarjev.

da teh posledic še ni mogoče predvideti. Zdaj smo postali, je dejal Lloyd George, doslovno protekcionistična država. Ko pa se bo blagostanje sveta obnovilo, ne bomo mogli sodelovati. V zadnjih 80 letih smo postali bogati z načelom svobodne izmenjave blaga. Vsa naša trgovina sloni na tem načelu.

UREDBA O JUGOSLOVANSKI ZDRUŽENI BANKI

Ministrski svet je na predlog ministrstva za trgovino in industrijo dovolil, da se Jugoslovenska združena banka sme poslužiti čl. 5 zakona o zaščiti kmetovalcev. Ta uredba je podobna uredbi, ki je bila izdana na podlagi navedenega zakona za Ljubljansko kreditno banko.

Z odlokom ministrstva za trgovino in industrijo je imenovan za komisarja Jugoslovske združene banke dr. Aleksander Stulhofer, odvetnik v Zagrebu.

Lajnine
makaroni, špageti, juhine zakuhe

Stanje vlog v naših hranilnicah

Po statistiki Zveze jugoslovanskih hranilnic o stanju hranilnih vlog na dan 30. junija t. l., je razvidno, da težka denarna kriza ni omajala zaupanja javnosti v naše pupilarno varne hranilnice. Če je tudi opaziti malenkostno nazadovanje vlog, je to vendar le posledica okolnosti, da vlagatelji dejansko potrebujejo denar, ki ga dvigajo, ne pa da bi dvigali iz kakega nezaupanja proti zavodu. Zato kažejo vlagatelji tudi precej razumevanja nasproti omejitvam, kolikor obstojajo pri izplačevanju vlog, kajti končno je denar le varen, čeprav morda v trenutku ni v celoti razpoložljiv.

Ob koncu junija so znašale vse hranilne vloge pri 29 regulativnih hranilnicah v Dravski banovini 1186,4 milijona Din, to je za 52 milijonov Din manj nego ob koncu marca. Če bi še upoštevali in prišteli narasle obresti, tedaj bi videli, da je nazadovanje zares le neznatno. Od početka leta 1931. so se hranilne vloge pri regulativnih hranilnicah v Dravski banovini gibale tako-le (v milijonih Din):

1. januarja 1931	1182,1
31. marca 1931	1203,1
30. junija 1931	1219,8
30. septembra 1931	1217,2
31. decembra 1931	1205,6
31. marca 1932	1238,4
30. junija 1932	1186,4

Danes je stanje vlog celo za malenkost višje nego je bilo ob pričetku preteklega leta. V primeru s 30. junijem preteklega leta znaša nazadovanje le 33,4 milijona dinarjev ali nekaj manj kakor 3%, dočim je v približno istem času (od 1. junija 1931 do 1. junija t. l.) stanje hranilnih vlog pri vseh bankah in hranilnicah v naši državi padlo za 23%.

Obiščite avtomatični bulet D A J - D A M

KONFERENCA O KMEČKIH DOLGOVIH

Ministrstvo za trgovino in industrijo je sklicalo za 2. september v Beograd konferenco, na kateri se bo razpravljalo o vprašanju kmečkih dolgov in o načinu rešitve tega vprašanja po poteku veljavnosti zakona o zaščiti kmeta. Na konferenci bodo sodelovali tudi predstavniki gospodarskih zbornic poleg predstavnikov vseh ostalih zainteresiranih korporacij.

OPTIMISTIČNA IZJAVA HOOVRA

Predsednik Združenih Sev. ameriških držav Hoover je sklical v Washington takoj imenovano depresijsko konferenco, katere se je udeležilo okoli 250 vodilnih gospodarstvenikov Amerike. Izvoljen je bil poseben odbor 23 članov, ki naj izvede gospodarski obnovitveni načrt. Predvsem bodo znižali delovno dobo ter skušali s posebnimi krediti dvigniti produkcijo. Konferenco je otvoril predsednik Hoover, ki je izjavil, da je depresija v glavnem že premagana. Treba pa je vse gospodarstvo prereorganizirati. Zlasti je treba doseči boljše sodelovanje med državo in zasebnim gospodarstvom.

NOVA VAŽNA USTANOVA ZA TRGOVCE

Te dni so ustanovili profesorji ljubljanskih trgovskih šol in trg. akademiki z drugimi strokovnjaki moderno »Dopisno trgovsko šolo« (Pražakova ul. 8/I.), ki nudi pouk svojim učencem potom dopisovanja v vseh trgovskih, jezikovnih (nemščina, francoščina, angleščina itd.) i. dr. znanostih. — Poleg tega posreduje še iz prijaznosti koncipiranje vseh vrst poslovnih pism, prevajanje iz vseh jezikov in v nje in tipkanje in razmnoževanje v vseh količinah in oblikah; za vestnost dela kakor tudi za najstrožje čuvanje poslovne tajnosti prevzema garancijo.

Gospodarsko poročilo iz Poljske

Tudi Poljska, z naravnimi zakladi sicer zelo obdarjena zemlja, preživlja, navzlic svoji trenutni politični konsolidiranosti vprav kritične čase.

Gospodarski zastoj je zavzel na Poljskem naravnost ogromne dimenzije; to bi utegnil biti v gospodarskem oziru v celi Evropi najnevarnejši pojav.

Nazadovanje celokupne produkcije se ceni v primeri z letom 1928 na približno 52%. Sedanje stanje ca. ¼ milijona vpisanih brezposelnih, se zdi, v primeri z brezposelnostjo na Nemškem, majhno, toda predstavlja, samo ob sebi umevno, le del resnične brezposelnosti. Število samo na sebi pa je veliko, ako pomislimo, da obsega približno polovico delovnih moči, zaposlenih v industriji. Velik del industrijskih delavcev dela samo začasno, mnogi izmed njih celo samo po en dan ali dva v tednu.

Težko je prizadeto rudarstvo, izdelovanje železnih in jeklenih izdelkov ter izdelkov iz cinka, sploh vsa kovinska industrija. Številke o zunanji trgovini, ki bi naša pričakovanja presenetljivo prekašale, morajo pa vsled pomanjkanja prostora izostati, bi zelo nazorno dopolnjevale to trpko sliko sedanjih razmer. Izvoz je od lanskega leta obupno nazadoval in tudi uvoz je na Poljskem padel. Ta je v prvem polletju leta 1931. predstavljal vrednost 804 milij. zlotov, medtem ko predstavlja letos za isto razdobje vrednost 434 milij. zlotov.

Prebitek izvoza napram uvozu se je čezdalje bolj zmanjšal. Približno polovico poljskega uvoza tvori izdelano blago. Razen tega tvorijo industrijske surovine najbolj v poštev prihajajočo postavko. Izvažajo pa se posebno živež, surovine in polfabrikati. Padec izvoza se pripisuje zlasti na rovaš kmetijskih pridelkov. Izvoz poljedelskih produktov, surovega masla, jaje in divjačine v Nemčijo in nasledstvene države, je doživel silne udarce. Temu nasproti se poskuša zopet oživiti vsaj izvoz industrijskih izdelkov. Za nazadovanje uvoza je odločilno, da se je omejilo industrijsko delo. Ker se preprečuje uvoz tistih predmetov, ki niso neobhodno potrebni, imajo ljudje na Poljskem občutek, da se tu ne bodo mogli doseči kakšni veliki uspehi. Luskusni predmeti se sploh več ne uvažajo. To nam je razumljivo, če pomislimo, da se svet boji nadaljnjega neugodnega razvo-

ja valutne reakcije. Popolna pasivnost trgovinske bilance bi privedla v plačilnem izenačenju z inozemstvom do težkih motenj, katerih pritisk bi omajal rezerve poljske banke.

Posebno skrb povzroča gospodarski politiki izvoz premoga. Prodajanje premoga v inozemstvu je bilo težko prizadeto vsled padca vrednosti angleškega funta in postrebre britanske konkurence. Tudi na skandinavskih trgih je Poljska zgubila tla pri prodaji svojega premoga. Napram letu 1929. se je pri treh glavnih državah — odjemateljicah, to so Češkoslovaška, Avstrija in Ogrska, skoraj za polovico zmanjšala.

Dobro, ali vsaj zadovoljivo, pa bo menda izpadla žetev, ki se je ravnokar pričela. Znova pa tu nastopa težko vprašanje, kako naj se zaloge spravijo na trg. Glavna skrb velja določiti cen. Poljskemu pomolnemu odboru za zaščito kmetijstva se je samo v majhni meri posrečilo rešiti ceno zrnjatim pridelkom pred visokimi cenami na svetovnem trgu. Kmetijski krogi sedaj zahtevajo, da se določijo na vse štiri žitne vrste posebne izvozne premije in sicer po 6 zlotov za vsakih 100 kg. Za malega kmeta na poljski vasi so cene v primeri s cenami veletrgovcev mnogo prenižke in razen tega oderuštvo še zmirom igra svojo usodno vlogo. Najbolj pa tare poljsko kmetijstvo vprašanje zadolžitve, katero je postalo predmet obširnega državnega dela, ki ga je podvzela vlada, da to stanje omili.

Tisočere kmetije ne zmagujejo več izdatkov in prisilno upravo posestev vodijo določeni pokrajinski odbori s pomočjo samouprave prizadetih krogov.

Za veleposestva je bila prej, v časih stiske, odprodaja gozdov takorekoč rešilen izhod. Tudi ta je danes zaprt. Cene lesu so se zadnja leta zmanjšale za približno 60%. Izvoz lesa znaša vsled nizkih cen komaj prav neznaten del onega iz prejšnjih let. Sedaj gre samo še za malenkostne kontingente v Francijo, Anglijo, Nizozemsko in Belgijo. Pri tem pa se nadaljuje izsekavanje gozdnih predelov, zlasti v vzhodnih okrožjih, v prav nezdravem obsegu. L. 1920. je pokrival gozd 24% državne površine, danes pa pokriva komaj še 22%.

IZVOZNE PREMIJE V POLJSKI

V finančnem letu 1931/32 je poljska vlada izplačala 57 milijonov zlotov na izvoznih premijah proti 70 milijonom v letu prej. Letos v pomladi je prišla zraven še druga izvozna premija za tekstilno blago in nekatere kovinske izdelke, ki se številčno ne da ugotoviti in koje stroške ne nosijo državne blagajne, temveč **importerji kolonialnega blaga**. Državne izvozne premije bodo še nadalje znižali, s čimer pa ne bodo opustili sistema izvoznih premij; nameravano je namreč, naj stroške izvoznih premij v večji meri kot doslej nosi importna trgovina.

Mediċ-Zankl hladni klej za mi-zarje in slikarje, steklarski kit, lanene tropine ter vse v stroko

MEDNARODNO NIZANJE CARIN

Pogajanja med francosko in belgijsko volneno industrijo so se končala z dogovorom, ki se mu je priključila tudi nizozemska volnena industrija in ki vidi svoj cilj v tem, da se doseže med pogodbenimi državami popolna enakost glede carine. Temelji na načelu, da morajo biti tarife v vseh pogodbenih državah enake, če je sploh carina vpeljana. Dogovor ne določa za surovo volno sploh nobene carine; za drugo volneno blago je predvidena vrednostna carina od 2 do 12%.

ZLATI ZAKLADI BANK

Sredi tega leta so imele vse evropske banke zlata za 6911'4 milijonov dolarjev napram 6230'8 koncem leta 1931. Ameriške banke pa so imele zlata za 2579'4 milijonov dolarjev napram 2987'6 koncem leta 1931. Posamezne evropske banke so imele zlata: Francija 3239'7 (koncem leta 1931 2687'7, sredi l. 1931 2208'7) Anglija 662'3 (587'4, 794'3), Nemčija 197'9 (234'1, 387'3), Rusija 359'3 (340'9, 274'3), Holandska 396'1 (356, 200'1), Švica 507'6 (458'3, 162'6) in Avstrija 21'1 (26'8, 30'1) milijonov dolarjev.

IZSELJEVANJE IZ AVSTRIJE

V Franciji se nahaja sedaj samo še 3000 avstrijskih delavcev; pred dvema letoma jih je bilo še 10.000. — V Rusijo so odhajali lani v prvi vrsti kvalificirani delavci, letos pa odhajajo tja predvsem inženjerji. Nerodno v Rusiji je slejkoprej to, da izseljenci ne smejo poslati domov nobenih denarnih znakov. Iz tega vzroka je zapustila Rusijo tudi večja skupina nemških inženjerjev. — Akcija za zaposlitev avstrijskih poljedelskih sezijskih delavcev v Nemčiji je imela letos manjši uspeh kot v preteklih letih. — Torej je izseljevanje letos vobče manjše kot je bilo prej.

ZAHTEVE AGRARNIH DRŽAV

Varšavska konferenca agrarnih držav srednje in vzhodne Evrope je na svoji zaključni seji sprejela te resolucije:

1. Agrarne države žele, da se postopoma odpravijo vse zapreke, ki ovirajo mednarodno gospodarsko izmenjavo.
2. Upniške države naj dovolijo državam dolžnicam posebno uvozne kontingente, da jim s tem olajšajo odplačilo njihovega dolga.
3. Za poljedelske pridelke naj se dovolijo posebne carinske olajšave.
4. Izvede naj se reorganizacija tržišč v svrhu okrepitev cen kmetijskih pridelkov.
5. Ustanove naj se posebni fond, s katerimi se naj podpro kreditne ustanove držav-dolžnic, da bodo te ustanove likvidne.
6. Dovolijo naj se agrarnim državam posebna posojila.

Konferenca je končno sklenila, da se vrši prihodnja konferenca agrarnih držav vzhodne in srednje Evrope v Bukarešti.

Specijalist za ženske bolezni in porodništvo

Dr. Med. univ.

IVAN PINTAR
Gospodarska cesta 1/II
zopet redno ordinira

Iz naših organizacij

ZA UDELEŽBO NA TEKMI IZLOŽBENIH OKEN

Trgovci, ki se žele udeležiti tekme izloženih oken, opozarja društvo izloženih aranžerjev, da poteče rok prijave dne 31. t. m. Prijavnice naj se pošiljajo na naslov društva izloženih aranžerjev v Ljubljani, »Trgovski dom«.

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico se vrši v torek dne 6. septembra 1932 od 8. do 12. ure predpoldne v posvetovalnici gremija trgovcev v Celju, Razlagova ulica št. 8, pritičeje levo.

Ljubljanski velesejem

Vabila k otvoritvi jesenskega Ljubljanskega velesejma od 3. do 12. septembra v Ljubljani so razposlana. Če komu vabilo pomotoma ne bi bilo dostavljeno, naproša velesejska uprava, da ga reklamira v velesejski pisarni.

Obiskovalcem jesenskega Ljubljanskega velesejma, ki traja od 3. do 12. septembra, je dovoljena na parobredih Jadranske plovidbe in Dubrovačke plovidbe ugodnost, da se lahko z vozno karto nižjega razreda vozijo v višjem razredu. Na parobredih brodarskega društva »Boka« pa imajo 50% popust. Te ugodnosti daje samo sejemska legitimacija.

Šolska mladina ima za obisk letošnjega jesenskega velesejma od 3. do 12. septembra znižano vstopnino po Din 3.— za učenko oziroma učenca, ako je obisk skupen pod vodstvom gg. učiteljstva. Dan obiska poljuben. Posebno opozarjamo šolska vodstva na velike razstave: Kmetijsko, alpinsko, umetniško, fotomatersko, gospodinjstvo »Domače ognjišče«, ki bodo nudile nazoren pouk, mladini pa pri učenju mnogo koristile.

Sirarstvo na jesenskem velesejmu od 3. do 12. septembra t. l. Sirarska razstava na letošnjem jesenskem velesejmu obeta biti prav posebno pestra. V zadnjih letih se je razvilo poleg ementalnega tudi več drugih panog sirarstva, kot n. pr. Tilsitski, Edamski, Stičenski, Gouda in drugi siri. Vsak obiskovalec jesenskega velesejma bo imel priliko preprčati se, da se tudi pri nas izdeluje sir, ki v mnogih primerih prav nič ne zaostaja za inozemskim. Ne zamudite prilike.

Alpinska razstava bo na letošnjem jesenskem velesejmu »Ljubljana v jeseni« v času od 3. do 12. septembra prikazala revijo raznih znanosti in umetnosti v luči alpinizma. Odnos vede do gora, odnos umetnosti do naših planin bo dobil plastičnega izraza na tej razstavi, ki bo skušala zbrati znatno število predmetov, ki pojasnjujejo in osvetljujejo odnos našega človeka do naših gora. Slika, fotografija, relief, diorama, diagrami, risbe in druga sredstva bodo predočevala goro na eni strani in človeško misel in čustvo na drugi strani ter njihov medsebojni stik in odnos. Prav posebno bo razstava zanimala jugoslovanske alpiniste, ker bodo našli na njej mnogo zanimivega in podučnega gradiva iz vseh panog alpinizma.

Ne zamudite! Na letošnjem jesenskem sejmu v Ljubljani, ki se vrši od 3. do 12. septembra, ne zamudite obiskati razstave slovenskih knjig. Vse važnejše slovenske založbe prvič razstavijo svoje izdaje! Razstava knjig je velezanimiva, pa tudi priložnost, kupiti vse knjige z znatnim popustom. Zato — ne zamudite!

Konjska razstava na letošnjem jesenskem velesejmu se vrši zadnje nedelje razstavnega tedna, to je 11. septembra. Konjerejci se vabijo, da nemudoma pošljejo svoje prijave na naslov: Gostiċ Stanko, banovinska žrebčarna, Selo pri Ljubljani.

Gospod August Westen, veleindustrialec v Celju, je poklonil Din 5.000.— kot nagrado za slikarsko delo v olju, ki bo ocenjeno kot najboljšo na umetnostni razstavi »Žena v slovenski umetnosti«. Ta razstava se vrši v okrilju letošnjega jesen. prirreditve Ljubljanskega velesejma od 3. do 12. septembra. Bolj kot kdaj potrebuje naša upodablajoča umetnost v današnjih težkih časih meleno priznanje javnosti.

Na razstavi »Domače ognjišče«, ki jo priredi na jesenskem velesejmu od 3. do 12. septembra Zveza gospodinj, odsek Splošnega ženskega društva, bo igrala zelo vidno

vlogo Kmetijsko gospodinjstva šola. V ta namen je društvo pridobilo odlične delovne moči Štajerske in Prlekije. S posebno vneto sodelujeta pri tej svojevrstni razstavi ravnateljica gospodinjstva šole iz Št. Jurija na Štajerskem, ga. Jela Premrujeva, teoretično in praktično izredno izvežbana žena, ter takisto odlična gospodinjstva učiteljica gdċna. Mlakarjeva, ki pokažeta med drugim na razstavi tudi razne štajerske kuharske specialitete, gibanice, kvašenice i. dr. S seboj pripeljeta tudi nekaj svojih gojenk, ki nam pokažejo, kaj so se v gospodinjstvu šoli naučile.

Alpinska razstava na jesenskem velesejmu od 3. do 12. septembra bo skušala prikazati naš alpski svet z raznih vidikov. Predvsem bo v geografskem delu razstave nekaj zanimivih reliefov, ki predstavljajo najlepše predele našega planinskega sveta itd. Najboljše slike naših priznanih umetnikov, ki so slikali alpske motive, tako Hodnika, Jame, Klemenčiča, Koželja itd. bodo v pestri vrsti predočevale lepote Julijskih, Karavank ter Kamniških planin. Vmes bodo posejani izbrani fotografski posnetki mejstrov Ravnika, Planinška, Skerlepa in drugih fotografov, amaterjev, ki so kot čuteči planinci globoko zajeli čare gora ter jih s finim občutkom in dovršeno tehniko predstavljajo v svojih odličnih posnetkih.

Teden slovenske knjige. Zlasti v poslednjih letih se je založništvo pri nas dvignilo in razširilo. Čeprav so široki krogi informirani o delovanju naših izloz, bo vendar nudila razstava slovenskih založb na jesenskem velesejmu v Ljubljani od 3. do 12. septembra v paviljonu »J« presenetljivo sliko. Spoznali bomo, koliko knjižnega bogastva premore naš narod in že radi tega je vredno posetiti to edinstveno prireditve ljubljanskega jesenskega velesejma. Ker bodo založniki za to priložnost — samo na velesejmu! — prodajali knjige s popustom in skušali tudi drugače propagirati slovensko knjigo, bo omogočeno vsakomur nabaviti knjige za manjši denar nego sicer, pa tudi izbira in pregled bo, da se bo mogel sleherni posestnik razstave prav poučiti o vseukupni naši knjižni produkciji.

Po svetu

25 milijonov brezposelnih je bilo na vsem svetu koncem prvega četrtletja po statističnih podatkih Mednarodnega urada za delo.

Nemška vlada namerava znižati stanovanjske najemnine za 12'5 odstotka.

Nemčija je pričela kupovati za kovanje novcev potrebno srebro predvsem v Rusiji in je v mesecu juliju kupila že 86 odstotkov vsega njej potrebnega srebra v Rusiji.

V Londonu so se pričela pogajanja med nemškimi dolžniki in angleškimi upniki, da bi se nekatera kratkoročna posojila spremenila v dolgoročna.

Koruza je v vsej Jugoslaviji zelo dobro uspela in bomo imeli 100.000 vagonov koruze za izvoz.

Nemški zunanji dolgovi znašajo po podatkih nemškega statističnega urada okoli 26 milijard zlatih mark ali manj ko 400 milijard dinarjev.

Produkcija sladkorja bo znašala po cenitvi dr. Mikuscha v naši drž. letos 65.000 ton napram 83.000 tonam v kampanji 1931-32. Evropsko produkcijo ceni dr. Mikusch na 7.397.000 ton, z Rusijo vred pa na 7.583.000 ton.

Donavska konferenca v Ženevi o vzhodnoevropskih gospodarskih in carinskih vprašanjih bo otvorjena najbrž 5. septembra. Poleg zastopnikov obdonavskih držav bodo povabljeni tudi velesile in Švica.

Med ruskim sindikatом nafte in sindikatом neodvisnih francoskih konsumentov in rafinerijev je bil sklenjen sporazum, ki prepušča francoskemu sindikatu uvozni monopol za ruski petrolej v Francijo.

Angleške carine na vrtno produkto, ki so jih provizorično vpeljali, so se dobro obnesle, in jih bodo spremenili sedaj v trajne. Stopijo v veljavo že 1. septembra. Prizadeta sta zlasti sveže sadje in zelenjava, ki so ju uvažali doslej v veliki meri s kontinenta.

Nakupi bombaža v U. S. A. zavzemajo čimdalje večje izmere. Tvorijo se konzorciji industrij, ki predelujejo bombaž. Upajo, da bo trg bombaža v treh letih urejen. Ameriške banke in predilnice hočejo iz zaloga farmerskega urada kupiti tri milijone bal.

Obtok bankovcev v Avstriji je v znesku ca. 900 milijonov šilingov krit s ca. 19 odstotki.

Hranilnica Dravske banovine

Telefon štev. 24-83

Ljubljana, Knafljeva ulica 9

Rač. pošt. hran. št. 10.680

Maribor

Kranjska hranilnica

Celje

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke. Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo

Najvarnejša naložitev denarja
Denar se lahko pošilja tudi po Poštni hranilnici
Najvišje obrestovanje

Nekaj iz prakse

Neumestno zbadanje

Nek trgovec je bil dolžan račun več kot leto dni. Vse opominjanje ni nič izdalo in nihče se ne more čuditi, če je upnika minila potrpežljivost in je zadevo izročil odvetniku, kateri je seveda vložil tožbo. Šele sedaj se je dolžniku zljubilo poslati računski znesek. Odvetnik pa ni odnehal, ampak je zahteval še stroške. Dolžnik je plačal tudi te, obenem je pa pisal svojemu dobavitelju pismo s tole vsebino: »Prejel sem račun Vašega odvetnika, kateri pa je res kulanten. Nič manj kot..... je napravil računa. Poslal sem Vam ta znesek, katerega mu blagovolite izročiti, drugače me še zna obesiti za ta znesek. Ali je bilo tega treba? Ali bode mogoče Vam kaj pomagano, če ste meni napravili stroške! S tem niste Vi prav nič zaslužili, mene pa ste le oškodovali. Odvetnik pa se smeje pri vsem tem. Hvala Vam!

Pisec tega pisma bi imel prav in bi se smel pritoževati, če bi ne bil dolžan nad leto dni in bi se bil zmenil za opomine in bi prosil upnika za potrpljenje itd., pa bi upnik vseeno brezobzirno postopal. Tako pa je bil dolžan nad leto dni, na vse opomine je molčal kot riba, pa tedaj ni upravičen pritoževati se radi stroškov in silnosti.

Nagajiv dolžnik

Pogostoma se pripeti, da se dolžnik upre plačilnemu nalogu ali povelju, čeravno je tožnik v nepobitnem pravu. K sledeči razpravi dolžnik ne pride in tožnik doseže zamudno obsodbo, za katero se dolžnik sploh ne zmeni, ampak mirno čaka, da postane pravomočna. Ko pride čez čas sodni organ v obiske k dolžniku, da bi kaj zarubil, ne najde ničesar, kar bi lahko obeležil s svojimi znamkami, pač pa se ugotovi, da je sodni organ bolj pogosti gost pri dotičnem dolžniku. Novi pravni red pač otežkoča upor proti plačilnemu povelju z zahtevo, da se mora upor utemeljiti, toda tudi ta zahteva ne bo preprečevala nagajivosti zlobnega dolžnika.

Umestno in pravilno bi bilo, da bi takega nagajivega dolžnika, kateri namenoma povzroča upniku nepotrebne stroške, sodišču pa delo, dobil v roke kazenski sodnik. Kazen bi morala biti občutna za takega dolžnika, kateri ne more dokazati, da ni imel zlega namena in ni nalašč nagajal in povzročal delo in stroške. Posebno bi se moral zanimati kazenski sodnik za takega, kateri je že pred uporom plačilnemu povelju prisegel, da ničesar nima ali pa k večjemu niklasto uro.

To ni v redu

Zakon o družbah z omejeno zavezo se je uveljavil pred svetovno vojno in so tedaj vse njegove določbe prirejene in prirojene za tiste čase, nikakor pa ne odgovarjajo več današnjim prilikam. To velja posebno glede družbine glavnice. Določeno je bilo takrat, da mora znašati družbina glavnica najmanj 20.000 kron. Takrat so bile to zlate krone in za tiste čase velik znesek.

Po vojni je pa ostala ta določba neizpre-

menjena, čeravno je padla vrednost denarja najmanj za 9/10. Da bi količkej odgvarjalo današnjim prilikam in vrednostnim razmeram, bi moral zakon zahtevati kot najnižjo glavnico vsaj 200.000 Din. Snovači raznih družb z omejeno zavezo za najrazličnejše svrhe izkoriščajo zastarelost zakona, posebno glede glavnice in imamo danes družbe komaj z 5000 Din glavnice in na to zahtevajo od upnikov, naj jim kreditirajo kar stotisoče. Pa tudi v drugih ozirih se pojavljajo nedostatk, katere bi morale izpremembe zakonskih določb preprečiti.

RENTGENOLOG

Dr. J. HEBEIN

san. Leonišče

zopet redno ordinira

En milijon za reklamo

Pod tem naslovom smo čitali v nekem slovenskem dnevniku članek o velesejski reklami. Gre za velesejske plakate, ki so se za jesenski velesej pojavili na plakatnih deskah. Res, letos so imeli umetniki in tiskarji srečo: nekaj izbornih originalnih zamislov, ki jih je grafična umetnost posrečeno reproducirala, tako da pridejo na deski do polne veljave. Posebno zamisel slikarja prof. Vavpotiča je tako originalna, delo pa tako skrbno izvedeno v vseh potankostih, da napravi na gledalca res mogočen vtis. Saj vidimo vse mogoče plakate različnih velesejmov po našem mestu, toda ta plakat je posebne vrste in če si par trenutkov delj postal pri njem, se ti beli monumentalni zrebec in korenjaški jahač tako utisneta v spomin, da še dolgo lebdi slika pred teboj. In to je ravno namen plakata, ki hoče učinkovati. Zato bi na tem mestu dostavil še nekaj, kar je pisec najbrže radi pomanjkanja prostora v omenjenem članku izpustil. Sekcija knjigotržcev za Dravsko banovino namreč tudi razstavlja na letošnjem velesejmu naše domače knjige pod geslom »Teden slovenske knjige«. Omislila si je za svojo reklamo plakate, ki človeka, ko se mu pojavijo pred očmi, kar fascinirajo. Načrt in linorez za ta plakat je izdelal litograf g. Götzl, tiskala ga je pa tiskarna Merkur. Plakat je dokaz za to, da se da tudi s skromnimi sredstvi linoreza doseči izborne učinke. »Teden slovenske knjige« bo gotovo eden zelo privlačnih oddelkov na jesenskem velesejmu! M. O.

Priporoča se

GREGORC & Ko.

LJUBLJANA

Veletrgovina specerijskega in kolonijalnega blaga, raznega žganja in spirita

TELEFON: 22-46

Brzjavlj: GREGORC

Zahtevajte specialne ponudbe!

Tudi prodajalniške blagajne se slabo prodajajo

Prodaja prodajalniških blagajn v Ameriki je dosegla, kot tudi drugače pričakovati ni bilo, že dolgo let ne izkazano globino. National Cash (Cash = Kasse) Register Comp., ki je svoje konkurentinje skoraj popolnoma izločila in ki ima na tem polju skoraj monopol, je bila vsled svojega velikega obsega od tega prometnega nazadovanja posebno močno prizadeta. Čeprav so znašala njena tekoča sredstva na koncu preteklega leta 26 milijonov dolarjev proti samo 2.600.000 dol. dolgov, je morala vendarle opustiti izplačilo dividend na osnovne in kumulativne delnice. Že v prvem letošnjem četrtletju je bil izkazan deficit 340.000 dol. Poskušena ekspanzija v inozemstvu je povzročila doslej pač velike stroške, ni pa mogla pokazati omembe vrednega uspeha.

Sledeča tabela nam kaže, kako sta se promet in čisti dobiček družbe v teku zadnjih štirih let spremenila:

Leto	Promet	Čisti dobiček
1928	49 mil. dol.	7-8 mil. dol.
1929	58 mil. dol.	8-3 mil. dol.
1930	45 mil. dol.	3-6 mil. dol.
1931	29 mil. dol.	0-8 mil. dol.

Dobro se odlikuje konjunktorno leto 1929. Od tedaj do leta 1931 je padel promet ravno na polovico, čisti dobiček pa za 90 odstotkov; padec od 1930 na 1931 je pri prometu 36 odstoten, pri čistem dobičku pa 78 odstoten.

Vse trgovce opozarjamo

na Dopisno trgovsko šolo
Ljubljana Pražakova 8/I.

ki dopisno nauči

vsakogar: knjigovodstvo, dopisje, trg. računstvo, poznavanje blaga in vseh drugih trgovskih ved — in nemščino, angleščino, francoščino in ostale svetovne jezike

Ljubljanska borza

Tečaj 29. avgusta 1932.	Povpr. ševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2302-63	2313-99
Berlin 100 M	1355-69	1366-49
Bruselj 100 belg	793 02	796-96
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curij 100 fr.	1108-35	1113-85
London 1 funt	197-86	199-46
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5694-36	5722-62
Pariz 100 fr.	224-10	225-22
Praga 100 kron	168-67	169-53
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	292-13	294-53

Kdor dela za svoje glasilo, dela najuspešnejše za koristi svojega stanu in samega sebe.

VSEM REJCEM MALIH ŽIVALI V DRAVSKI BANOVINI

Reja malih živali kot n. pr. reja perutnine, kuncev, golobov, morskih prašičkov, ptic pevk, ribic, raznih vrst plemenitih kožuharjev je v današnjih težkih dneh povsem upravičena. Z rejo malih živali se peča mali človek, ki živi danes v najtežjih razmerah. Uteho in zabavo išče le pri svojih živalcah; poleg tega mu nudi reja gotov dohodek, bodisi v mesu, kožicah, jajcih ali v prireji mladičev.

Pouk o reji malih živali najde rejec večinoma v raznih brošurah in knjigah. Še bolj uspešen in dobrodošel je rejcu strokovni nasvet, katerega prejme od društva. Poleg tega nudi društvo članom tudi pomoč pri preskrbi cenjenih krmil, orodja, nabavi čistokrvnih živali, razpečavanju produktov itd.; prireja tudi poučna predavanja, tečaje in razstave. Vse to delo vrši društvo »Živalca«, ki ima namen družiti vse rejce Dravske banovine. Mesečna članarina je 2 Din, plačljiva za pol leta v naprej. Društvo je bilo ustanovljeno dne 3. januarja 1932. in šteje že danes nad 500 članov. Spričo tako velikega števila članstva je odbor na tem, da prične v kratkem izdajati list »Živalca«.

V času od 2. do 5. aprila t. l. je društvo priredilo svojo I. veliko razstavo malih živali, povsem samostojno z velikim uspehom. Razstava je bila nameščena v Velesejskih prostorih v Ljubljani. Ob priliki jesenskega velesejma od 3. do 12. septembra priredi »Živalca« svojo II. veliko razstavo nameščeno v paviljonu »Jc«. Razvrščena bo v posameznih skupinah, ki bodo nazorno prikazovale rejo malih živalic Dravske banovine. Novost na tej razstavi bodo močvirski bobri Nutrija. V posebnem oddelku bo nameščena kožuhovina, literatura in predmeti.

Jože Kovač:

Pregled osemletnega poslovanja Ljubljanske borze (Nadaljevanje)

Področje borznega razsodišča.

Podsodnost velja za vso državo in inozemstvo.

Pristojnost razsodišča.

Razsodišče ljubljanske borze je pristojno v prvi vrsti za spore, ki izvirajo iz borznih poslov, sklenjenih na ljubljanski borzi za blago in vrednote. Kajti taki spori se morajo reševati pred našim razsodiščem, če se niso stranke pismeno pogodile drugače.

Semkaj spadajo tudi spori med borznimi senzali in njih komitenti o obveznostih, ki so nastale iz sklepanja borznih poslov.

Naše razsodišče pa je tudi pristojno za reševanje sporov iz takih trgovskih poslov, ki bi se sicer mogli sklepati na ljubljanski borzi, a so bili zaključeni izven borze. Vsi ti spori pa se morejo reševati pred našim razsodiščem le pod sledečimi pogoji (cit. § 4. Pravilnika razsodišča ljubljanske borze za blago in vrednote):

1. Vsaka sporna stranka mora biti ali organ javne uprave ali trgovska družba ali pridobitna ali gospodarska zadruga ali član katerekoli borze ali taka oseba, ki se

Dr. Pirčeva

sladna kava

Gospodje trgovci! Ponudite Dr. Pirčevo sladno kavo Vašim odjemalcem!

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

bavi po poklicu s produkcijo, trgovino ali predelovanjem takih premičnih stvari, ki so predmet dotičnega opravila.

2. Opravilo, ki je predmet spora, se mora nanašati na blago, s katerim se sme trgovati na borzi.

3. Obe stranki se morata podrediti reševanju razsodišča s pismeno pogodbo ali že ob sklepanju pogodbe ali pa vsaj pred izvajanjem posla; protokolirani trgovci in borzni člani so podrejeni borznemu razsodišču že v tem, da so brez ugovora sprejeli sklepno pismo, ki določa, da se morajo razsojati spori iz dotičnega posla pred tem razsodiščem.

Glede inozemcev ne velja določba točke 1. tega paragrafa. Inozemci so podrejeni razsodišču ljubljanske borze že s tem, da so brez ugovora sprejeli sklepno pismo, ki določa, da se morajo razsojati spori iz dotičnega posla pred tem razsodiščem.

Vsak, kdor opravlja posle, za katerih presojanje je pristojno naše razsodišče, se že s tem podredi vsem predpisom »Pravilnika razsodišča ljubljanske borze za blago in vrednote« zadevno razsodišča samega, kakor tudi zadevno izvršitve njegovih sklepov in sodb.

Boržno razsodišče ne more v nobenem primeru reševati sporov, ki so že rešeni pred rednim sodiščem, dočim mora brezpogojno sprejeti v razpravo vse one spore, glede katerih je redni sodnik končno in pravomočno ugotovil pristojnost borznega razsodišča.

Vlaganje tožb.

Glede vtoževanja terjatev pred borznim razsodiščem je predvsem potrebna pristojnost našega razsodišča, ki se pri izvenborzno sklenjenih poslih pridobi s proročajsko klavzulo, ki mora biti uvrščena v sklepnem pismu (naročilnici) med druge običajne pogoje, toda ne na strani in ne pod mestom podpisa, temveč v besedilu samem. Ta klavzula naj se glasi približno takole: »Za slučaj spora se podvržeta obe stranki brezprizivno razsodišču ljubljanske borze za blago in vrednote.« Pristojnosti našega borznega razsodišča se moreta stranki tudi pozneje podrediti s pismeno izjavo.

Uvrščanje proročajske klavzule pod sodnost borznega razsodišča v fakturi je odveč in sploh brez pomena, če ni podpisana od obeh strank.

Strankam, ki so se podredile našemu razsodišču, se prizna obrestna mera tudi v višjem odstotku kakor je zakoniti, za kar zadostuje, da je obrestna klavzula navedena v sklepnem pismu in sicer v samem tekstu pogojev, pred oziroma nad podpis, n. pr.: »Pri prekoračenju plačilnega roka računamo ...% zamudnih obrestí.«

Z ozirom na določbo § 27. pravilnika našega razsodišča, ki govori o poskusu poravnave pred tožbo, ako tožbeni zahtevek ne presega vrednosti Din 25.000—, je potrebno pojasniti, da pravkar navedena vsota ni najvišja, do katere se smejo vložiti tožbe pri borznem razsodišču. Nasprotno, tožbe se lahko vložijo ne glede na višino vrednosti tožbenega zahtevka, torej neomejeno.

V naslednjem navajam kratek primer brez podatkov kako naj se tožba približno glasi.

Primeren obrazec tožbe (pisati na celo polo!) bi bil ta-le:

Razsodišču ljubljanske borze za blago in vrednote

v Ljubljani.

Tožeča stranka:

Tožena stranka:

T o ž b a

radi Din s prip.

Tožena stranka nam dolguje na kupnini za dobavljeno blago skupni že v plačilo zapadli znesek Din s pogojenimi ...% obrestmi od dalje.

Stranki sta se glasom priložene naročilnice — sklepne pisma — podredili temu razsodišču.

Ker ne pridemo z lepa do plačila predlagamo sodbo:

Tožena stranka je dolžna plačati tožeči stranki znesek Din z ...% obrestmi od dalje ter ji povrniti pravdne stroške — vse v 24 urah pod izvršbo.

Za razsodnika imenujemo g.

V dne 192..

(Nadaljevanje sledi.)

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. — Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna
Dr. G. Piccoli
Ljubljana, Dunajska c. 6

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. septembra t. l. ponudbe glede dobave 12.000 komadov tirnih žebeljev. — Prometno-komercialni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. septembra t. l. ponudbe glede dobave 6300 komadov nalučnikov. — Strojni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. septembra t. l. ponudbe glede dobave jekla. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državne železnic Vreš-Majdan sprejema do 7. septembra t. l. ponudbe glede dobave 20.000 koruze, 5000 kg kristalnega sladkorja, 6000 kg svinjske masti in 2000 kg zrnate kave. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 8. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg svinj. masti. — Komanda pomor. arzenala Tivat sprejema do 19. septembra t. l. ponudbe glede dobave 200 m kompletnega koloseka. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe glede dobave kompletne kopalnice s pečjo ter glede dobave 8 komadov jeklenih rešet. — Komanda pomorskega zapklovstva v Divuljah sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe glede dobave orodja. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg tračnikov. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 3. septembra t. l. se bo vršila pri Upravi zavoda za izradu vojne odeče v Beogradu licitacija glede dobave 400 komadov vojaških pokrival. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 12. septembra t. l. se bo vršila pri Komandi pomorskega arzenala v Tivtu ofertalna licitacija glede dobave moke, leče, sladkorja, kvasa, olja in krompirja. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 1. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kilogramov žebeljev, 2500 kilogramov strojnega olja, 150 komadov lopat, 50 komadov rudarskih želez, 60 komadov kant za vodo, glede dobave vijakov, grafitu in kompozicij za ležaje; do 5. septembra t. l. glede dobave 1500 m jeklenih vrvi; do 9. septembra t. l. glede

dobave verig, filcev za izolacijo, medenastih cevi, električnega materiala in telefonskega materiala. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 8. septembra t. l. ponudbe glede dobave ognjegasnih potrebščin. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe glede dobave pocinkanih jeklenih vrvi. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobava tiskovin. Dne 10. oktobra t. l. se bo vršila pri Primorski direkciji pošte in telegrafa v Splitu ofertna licitacija glede dobave tiskovin. (Oglas in vzorci tiskovin so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji.)

Prodaja smrekovega lubja. Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 14. septembra t. l. ponudbe glede prodaje smrekovega lubja. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja vagonet. Dne 15. septembra t. l. se bo vršila na postaji Apatin-Fabrika javna licitacija glede prodaje 45 komadov železnih vagonet za industrijske železnice. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Tržna poročila

MEDNARODNI BORZNI INDEKS

Sicer se je na borzi v Newyorku v tednu od 6. do 13. avgusta pojavila majhna reakcija, a ni mogla zmanjšati dobrega razpoloženja. Evropske borze se za to reakcijo vobče niso dosti menile in so nadalje trdno tendirale. Vsled te trdne tendence se je v imenovanem tednu mogel mednarodni borzni indeks nadalje zboljšati, in sicer od 35,7 na 36,3, pri čemer je indeks od konca leta 1927 enak 100. Od letošnje rekordne globine od konca maja z 29,2 se je indeks do 13. avgusta utrdil za 24,25%. Podamo običajni seznam:

Konec 1927 = 100.

	Začetek 1929	28. julija 1932	30. julija 1932	6. avgusta 1932	13. avgusta 1932
Berlin	113,6	20,2	20,6	21,1	21,4
London	102,6	38,7	39,7	42,3	45,4
Pariz	150,8	57,9	59,2	60,1	61,3
Bruselj	133,8	25,5	25,9	27,3	29,0
Amsterdam	104,5	24,9	26,2	29,1	29,3
Stockholm	109,5	9,2	10,1	10,5	11,4
Zürich	101,0	39,2	39,3	39,3	40,4
Dunaj	91,4	33,9	33,9	33,5	34,1
Praga	108,3	50,8	51,2	51,3	50,9
Newyork	137,3	27,7	33,3	42,6	40,0

Od 13. avgusta do 20. avgusta se je indeks nadalje zboljšal na 37 in je bil v gornji vrsti pri posameznih borzah sledeči: 23,0, 45,4, 61,3, 28,9, 29,2, 11,9, 42,2, 34,1, 51,2 in 42,6.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 26. avgusta je bilo pripeljanih 192 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari km. Din 45 do 90, 7 do 9 tednov stari 100 do 130, 3 do 4 mesece stari 150 do 250, 5 do 7 mesecev stari 300 do 350, 8 do 10 mesecev stari 300 do 400, 1 leto stari 460 do 600, 1 kg žive teže 6 do 6,75, 1 kg mrtve teže 9 do 10,50. Prodanih je bilo 87 svinj.

Kimovec & Co.
d. z. o. z.

trgovina s stroji, gospodarskimi, tehničnimi in športnimi predmeti, gramofoni in ploščami

agentura in komisija

LJUBLJANA

Tržaška cesta št. 10

Inserirajte v Trgovskem listu!

KUVERTA LJUBLJANA
Tržaška c. 2 Votarski pot

TVORNICI KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Čitajte in razširjajte »TRGOVSKI LIST«!

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 -- MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišavin rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!